

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K



Kopi til:
Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

Dato 13. november 2012
J.nr.: 540.10/28083/DETS

Bemærkninger til L 53 Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Reform af førtidspension og fleksjob, herunder indførelse af ressourceforløb, rehabiliteringsteam, fleksløntilskud m.v.).

Institut for Menneskerettigheder er blevet opmærksom på at instituttet ikke har modtaget ovenstående lovforslag til høring. Instituttet står ikke opført på høringslisten tilknyttet lovforslaget.

Institut for Menneskerettigheder har bl.a. mandat til at fremme, beskytte og overvåge gennemførelsen af FN's handicapkonvention i Danmark. Instituttet har ved brev af 7. februar 2011 oplyst bl.a. Beskæftigelsesministeriet herom. Instituttet bad ministeriet om at orientere ministeriets styrelser. Instituttet beder derfor på ny om at Beskæftigelsesministeriet med tilhørende styrelser fremover er opmærksom herpå.

Lovforslaget er allerede fremsat for Folketinget. Derfor er bemærkningerne i dette brev alene af overordnet karakter.

FN's handicapkonventionen forpligter de ratificerende stater til at fremme lige muligheder, inklusion, tilgængelighed til og effektiv deltagelse i alle dele af samfundslivet for personer med handicap. Det følger således af konventionen generelt, og af artikel 27 specifikt, at der er pligt til at skabe et inkluderende arbejdsmarked. Dette skal være derfor være hovedformålet med en arbejdsmarkedspolitik, som sigter på at fremme beskæftigelsen for personer med handicap.

Et inkluderende arbejdsmarked er et arbejdsmarked, hvor den generelle lovgivning og regulering af arbejdsmarkedet sikrer lige muligheder for personer, som har en nedsat arbejdsevne på grund af handicap. Personer med handicap skal således sikres retfærdige og gunstige arbejdsvilkår på lige fod med andre, og som giver lige muligheder for at opnå beskæftigelse og forblive på det ordinære

arbejdsmarked. Endvidere skal personer med handicap sikres samme vederlag for arbejde af samme værdi.

Institut for Menneskerettigheder anerkender, at lovforslaget har til formål at flere mennesker får mulighed for at realisere deres potentiale i et aktivt arbejdsliv og være en del af fællesskabet. Imidlertid er der flere punkter i lovforslaget, der ud fra det anførte om handicapkonventionen giver anledning til overvejelser. Enkelte af disse punkter skal nævnes her:

- Ifølge forslaget vil personer med handicap i fleksjob ikke nødvendigvis få løn på lige fod med andre ansatte på normale vilkår for udført arbejde. I stedet skal Jobcentret foretage en vurdering af bl.a. arbejdsintensitet/produktionsgrad. Vurderingen skal give arbejdsgiveren og den ansatte et grundlag for at indgå en aftale om fleksjob, herunder om løn og arbejdstid, der afspejler den nedsatte arbejdsevne. I den forbindelse kan gives en lavere løn end aftalt i overenskomster m.m. og som gives til andre ansatte.
- Efter forslaget, vil der heller ikke i tilskudsdelen blive opretholdt en ligestilling i forhold til ansatte på normale vilkår. Kommunen skal efter forslaget udbetale et fleksløntilskud direkte til den ansatte i fleksjobbet. Tilskuddet ydes som et supplement til den løn, den ansatte modtager for sit arbejde. Tilskuddet følger ikke gældende overenskomster m.m., men kan derimod maksimalt udgøre et beløb, der svarer til 98 procent af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb. Tilskuddet bliver reguleret på baggrund af lønindtægten.
- Endvidere foreslås det, at den ansattes eget og arbejdsgiverens pensionsbidrag vil medføre modregning i fleksløntilskuddet.
- Desuden følger det af forslaget, at jobcentret skal foretage en ny vurdering, hvis der sker ændringer i ansættelsesforholdet, f.eks. hvis der skal tages nye skånehensyn. Det kan få betydning for lønfastsættelsen, og skaber usikkerhed for personer med handicap af progressiv eller stressfølsom karakter.
- "Fastholdelsesfleksjob" kan ifølge forslaget som hovedregel først oprettes, når den pågældende medarbejder, forinden har været ansat mindst ét år i et job under overenskomstens sociale kapitler eller på særlige vilkår.
- I forhold til personer under 40 år kan kommunen ifølge forslaget tilbyde flere på hinanden følgende ressourceforløb, og hvert forløb kan have en varighed på op til 5 år.

De uheldige konsekvenser som disse – og andre – punkter i lovforslaget kan have for inklusion af personer med handicap på arbejdsmarkedet, er indgåede beskrevet i høringsvar fra flere handicaporganisationer og fra andre relevante aktører.

Institut for Menneskerettigheder mener, at Beskæftigelsesministeriet på grund af lovforslagets åbenlyse betydning for personer med handicap burde have taget stilling til forslaget i forhold til handicapkonventionen. En sådan forpligtelse følger af konventionens artikel 4.

Hvis ministeriet havde levet op til denne forpligtelse, ville lovforslaget kunne være blevet overvejet i den inklusionskontekst som handicapkonventionen kræver, dvs. ud fra et bredere sigte. I den forbindelse kunne udenlandske erfaringer med fordel være blevet inddraget. I Sverige er der f.eks. dobbelt så mange mennesker med handicap og nedsat arbejdsevne i beskæftigelse sammenlignet med situationen i Danmark. Forskellen består navnlig i at se inklusionsspørgsmålet på

arbejdsmarkedet i en bredere kontekst. I Sverige er der således også fokus på for eksempel beskyttelse mod afskedigelse på grund af nedsat arbejdsevne, og arbejdsmiljølovgivningen indeholder klare forpligtelser til at yde tilpasning for nedsat arbejdsevne. Endvidere er der i Sverige fokus på at skabe et generelt tilgængeligt samfund til gavn for bl.a. arbejdsmarkedet. Der henvises til Maria Ventegodt Liisberg, "Disability and Employment – A contemporary disability human rights approach applied to Danish, Swedish and EU law and policy", Intersentia, 2011.

Med venlig hilsen

Dennis Toft Sørensen
Specialkonsulent